

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Caroli Scribani E Societate Iesv Medicvs Religiosvs De Animorvm Morbis Et Cvrationibvs

Scribanius, Carolus

Antverpiæ, 1618

XVII. Nimiæ cum vno alteroúe familiaritates.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46194](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46194)

CAPVT XVII.

Nimia cum uno alteroꝛum familiaritates.

A Emulationum hęc magnus aperitur campus. paulatim enim illę excrefcunt in alienationes, adeoꝛum in odia, & frequētes oblocutiones, murmuraciones, detractiones etiam; quoꝛum magis hęc familiaritates crefcunt, eo magis etiam crefcit obloquendi facilitas. quod quò promptius fiat, causę improbandi has priuatas familiaritates & disquiruntur, & non magno conatu ab aliis reperiuntur. itur deinde ad talium mores, cùm aut fastum, & reliquorum contemptũ singuli interpretentur aliorum vitiationem & fugam; singulorum vitia, tanquam coalitionis causa singulis imputantur. nec famę hęc parciunt aut glorię. tantum possunt conceptę è familiaritatibus hısce indignationes ac emulationes.

Sequitur deinde in aliis fuga consuetudinis talium, vt omnes alieniores tandem reperiant, & diffidentia plenos. quicumque enim se neglectum videt, contemptum etiam arbitratur, & ab innata paucorum superbia nasci hęc putat, aut à studio reliquis se præferendi. quod vbi semel aliorum

rum animos peruasit, omni ope qua dictis, qua factis deprimere tales conantur, quos per priuatarum familiaritatum studium ad maiora coniti suspicantur.

Nascitur etiam plerumque è priuata hac tanto studio parata consuetudine, vt mutua facilè vitia imbibant, adeoque sequantur, æmula quadam morum similitudine, tanto nimirum futuri coniunctiores, quanto mutuis vitii propinquiores. Coniunctio enim, à morum ferè similitudine, initia & incrementa sumit: hinc vt placeamus amico, aut cuius amicitiam venamur, mores effingimus; probi illi aut improbi fuerint, minima ac postrema cura: maxima, placuisse, & ingenio ac moribus se alienis conformasse est. Vincit nimirum familiaritas, quem vitium vincere non potuit: imò quos valido tentationum procurfu vincere non potuit diabolus, vincunt familiaritates. dum aut offendere nolumus, aut mœrorem ingenerare, aut placere lubet, aut imitari etiam iuuat, delectatque similem amico fieri: vt quos arctior quædam necessitudo coniunxit, connectat delictorum paritas, ne nimirum ruborem incutiatur amico, si imitari vitia erubescat: quasi amicitia corruat, nisi scelerum connexio statuatur.

A a 4. E mu-

E mutua hac etiam familiaritate, mutuas necessum exurgere adulationes. cum enim mutuam deuitent offensionem, mutuas decantant laudes, mutuoque se scabie hac capti perfricant: probant omnia, improbant nihil, veriti ne quid alienationis enascatur.

Discindimur his familiaritatibus, imusque in partium studia, ac aduersarias molitiones: nec iam vniuersim caritas, aut amicitia stat, sed in vno aut altero capite. quæ res noxia in primis Religioni est, exponitque corpus totum iniuriarum oppugnationibus, cum nudet latera, viribusque quæ totius corporis coniunctione continentur, spoliet, exuatque omni robore, quod mutuo vniuersim amore firmatur.

Maiora etiam ab his amicis mala quam ab inimicis metuenda sunt. nam cum ab his sibi quisque caueat, neque facile quidquam illis committat, quod ruborem iniicere possit, non habent metuendi causam. cum enim quisque se suaque sciat ab inimicis obseruari, insidias verbis rebusque tendi, nemo prudens poenitenda elabi permittit. accedit, hostium quæcunque consilia, benevolentia signa muneraque, ac iuratas etiam sponsiones suspectissima merito esse; vt in perpetuis verborum factio-

etorumque suorum versetur excubiis quis-
 quis hostes patitur. at ab amico aut perfa-
 miliari quis se tueatur? quis non intima re-
 ferat familiariori sibi, siue consilij, siue so-
 latij, siue leuandi mœroris caussa? è qui-
 bus ingentia deinde pericula damnaque
 metuenda sunt, ab offenso nimirum fami-
 liarioris illius animo. offensionem verò
 nasci è minimis etiam rebus experientia
 docemur.

Et fallaces ferè has familiaritates, dolo-
 soque cinere amicitias ex his natas tegi in-
 dies discimus. neque enim diutiùs perstât,
 quàm sperata partis cuiusque emolumenta
 ferent. vbi illa corruunt, collabascit om-
 nis amicitia, quam ferè quisque commo-
 do suo metitur. excidit spe sua, & frustrata
 est illum opinio, dilabitur omnis familia-
 ritas. ita qui nihil sperat, cùm nihil metuat,
 non faciliè aliorum venabitur amicitias,
 quas quisque bono suo venatur.

Ingens deinde hæ familiaritates, diuinæ
 familiaritati impedimentū iniiciunt. cre-
 das ingentia flumina flammæ extinguen-
 dæ iniecta. Et sanè quantum ferè amicitie
 hæ crescunt, tantum diuinæ decrescunt.
 quantum enim prioribus concesseris, tan-
 tum diuinis ademisse videris. occuparunt
 priores animū? occuparunt totum, Deum-

que exclusisti, cum illi locum nullum reliquum feceris, qui omnem prioribus concessisti.

Demum in carne ferè consummantur hæ familiaritates, desinuntque in mutuum commodorum, honorum, similibumque rerum connexionem. cum enim in talibus, non Dei maior gloria, non boni communis amor, aut proximorum salus, sed suum cuique emolumentum propositum sit; fit ut ab his paullatim quam longissimè recedamus, ac in sensuales plurimum familiaritates dilabamur. semel enim seposito Deo, alioque nobis sine proposito, toti per priuatorum commodorum præcipitia ad carnem sanguinemque diuoluimur.

Remedia.

HVmanum amorem nostrum diuino amore metiri, nec ab alio, quam à diuino principia illius petere, aut ducere; hinc fiet, ut cum in omnibus pares diuini amoris causas reperimus, pari omnes amore complectamur, pari que familiaritate ac beneuolètia, quæ amoris famulæ quædam sunt, in omnes feramur. Hæc certa, & falli nescia regula est, à qua quantum per priuatas

uatas amicitias deflectimus, tantum à veritate aberramus, mendacio iungimur.

Frequens in nobis detestatio omnium quæ Religionis propugnacula roboraque dissoluunt: cum verò inter prima priuata illa priuatarum familiaritatum studia sint; perfacile erit viro Religioso intelligere, quo loco illa habere debeat, qua cura ac sollicitudine vitare.

Aliquoties in anno meditationes hac de re instituere, cogitareque apud se sapiùs, religiosam familiam nobili musicæ harmoniæ meritò comparari posse; in qua vnus dissonantia vniuersam concentus suauitatem turbat & euertit, & ridendam aliorum auribus musicam propinat. facit hoc, quicumque harmoniacum hunc Religionis concentum priuatis familiaritatibus turbat.

Iuuabit etiam non assuescere paucis, sed promiscuè omnibus, maximè recreationis temporibus, eumque arripere, quem primum fortuna obuium dederit.

Proderit vetus illud sepiùs secum reuolere, Sic ama tanquam osurus, sic odi tanquam amaturus. quod in magna familiaritate locum non habet. amamus enim in illa tanquam semper amaturi; hinc committimus varia tanquam semper celanda,
tan-

tanquam semper amico . fallimur . nulla
propè in humanis æternæ amicitia sunt,
quas leuissimus aliquando flatus dispellit,
tanquam nubeculam coalitam validio-
res venti. Sanè nemo in erubescenda cor-
ruet, qui amauerit tanquam ofurus. neque
enim tali pœnitenda committeret, aut ad
quorum propalationem erubescat.

CAPVT XVIII.

*Familiaritas, & gratia quæ sita externo-
rum Principumque virorum.*

SP ECIE plerumque hanc ambimus a-
nimas lucrandi, & Religioni concilian-
di, maximè viros magnos: reuera pluri-
mùm ad ea amore proprio impellente tra-
himur, magna ferè multorum offensione,
æmulatione, odio, emolumèto propè nul-
lo, errorum & lapsuum periculo magno,
vt tam carè familiaritas hæc parari non
debeat, Religionis nō rarò damno ingen-
ti, nominisque illius fœda deuenustatione.
Neque enim quidquam procliuius est,
quàm inter Magnorum quæ sitas familia-
ritates verbo aut factò labi: quod vbi con-
tigerit, vno non tantùm lapsu, bona labo-
resque omnes sepeliuntur, vt illorum me-
moria